

El Govern de la Generalitat vol cremar etapes en la seua Estratègia Delta, per davant dels ritmes incerts de l'Estat en la política de mobilització de sediments, i ha tret a licitació un estudi per conèixer com es mourien els llims pels canals de reg fins a reblir els arrossars en el cas que la CHE accedís a moure i fer baixar els de Riba-roja i Mequinensa en la lluita contra la subsidència.

El Govern estudiarà com es mouen els sediments per la xarxa de reg del Delta

Terres de l'Ebre Ò.M.J.

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha posat a licitació a través de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), segons va anunciar la secretària d'Acció Climàtica, Anna Barnadas, a Tortosa, un contracte per a fer un estudi que determine la capacitat de transport de sediments a través dels canals de reg del delta de l'Ebre, que desvien un 20 % de l'aigua que baixa pel riu i que és el que realment resultaria efectiu per a lluitar contra la subsidència o enfonsament natural del Delta, ja que la plana deltaica està desconectada del tronc principal del riu i dels sediments que hi puguin baixar (l'altre 80 %). El cas és que el volum de sediments que superen la barreira dels embassaments és ínfim en relació amb el milió de tones anuals que caldrien. Per això hi ha plantejat, des de fa temps, mobilitzar els sediments acumulats als pantans, però no s'ha plantejat encara cap prova pilot ambiciosa, més enllà dels moviments que la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) ha començat a fer entre el Segre i la coa de l'embassament de Riba-roja: 12.700 m³ que la CHE diu que han d'ajudar a estudiar com es mouen els fangs i que els col·lectius en defensa del Delta consideren una "rentada d'imatge" sense conseqüències.

Este estudi que ara encomanarà la Generalitat, segons preveu, permetrà estimar el volum que la xarxa de reg del Delta podria repartir per la planta deltaica per a mitigar els efectes de la subsidència i la pujada del nivell del mar. **"És un estudi que calia, molt interessant, que haurà de donar com a resultat un diagrama de Hjulström per a relacionar la velocitat dels diferents fluxos d'aigua amb la seua capacitat per a transportar partícules de diferents mides"**, valora el geòleg i membre del grup de recerca científica EbreRecerca Álvaro Arasa. Cada flux d'aigua vol dir cada canal principal (Dreta i Esquerra, els que sorgeixen a l'assut de

Imatge d'arrossars inundats al delta de l'Ebre. / ARXIU

Estudis prediuen que els fangs de Riba-roja i Mequinensa permetrien guanyar entre 100 i 175 mm contra la subsidència

Xerta-Tivenys), cada canal secundari i cada séquia de la xarxa que irriga el Delta, per tal que els sediments s'escampen pels camps d'arròs dels dos hemideltas. Arasa i el també geòleg i membre del CSIC Jorge Guillén ja han publicat treballs en què intenten fer una predicció matemàtica de les possibilitats de mobilitzar els sediments acumulats als embassaments de Riba-roja i Mequinensa, però a ningú se li escapa que cal provar in situ com es mouen els fangs aigües avall dels pantans -en este cas l'IRTA va fer un únic test l'any 2017- i sobretot a través dels canals.

El treball d'Arasa i Guillén [vegeu gràfica a la plana 3] determinà -en el cas que es poguessen moure els 300 milions de tones que s'estima que hi

Pendent d'adjudicar l'estudi per a distribuir sorra de 4 dipòsits submarins

Anna Barnadas va insistir, en una trobada amb periodistes, que la Generalitat està totalment compromesa amb l'Estratègia Delta, que inclou, juntament amb els sediments, la mobilització de sorra en grans quantitats per a reforçar els punts del litoral més vulnerables a la regressió. Tant Álvaro Arasa com els tècnics de Costes de l'Estat consideren que l'estratègia del Govern català de moure 11 milions de m³ de dipòsits submarins de sorres localitzats prop de la costa deltaica és arriscada, per l'impacte ambiental que s'hi puga generar. D'una manera o d'una altra, els projectes

executius de dragatge i dipòsit s'hauran de consensuar amb l'Estat, però de moment la Generalitat ja ha tret a licitació per 400.000 euros un avantprojecte per veure quins són els materials submergits -d'entre els quatre dipòsits detectats- més idonis per a cada tram costaner del Delta -previsiblement, els dipòsits marítics més propers- i quina és la millor manera de retenir-los al lloc el màxim de temps possible. La Generalitat té previst acabar al març les obres de les guardes de les llacunes i té pendent d'adjudicar el camí de guarda dels Alfacs.

puguen haver al sistema format per Riba-roja i Mequinensa, en funció dels sediments mobilitzats i durant els sis mesos que dura la campanya de l'arròs i la xarxa de reg dels arros-

sars està plenament operativa, durant quants anys es podria disposar de sediment dels embassaments i quina alçada podria guanyar el Delta, sempre en funció del volum de fangs

que s'amollessen riu avall. A més volum, menys anys de disponibilitat, però més ràpid s'aconseguiria repujar la cota deltaica a través del rebliment dels sediments als arrossars. El Delta pot perdre 1,5 metres abans de finals de segle. La subsidència és major a l'hemidelta nord. Segons Arasa i Guillén, la plana deltaica podria guanyar a través dels canals i en diferents períodes de temps entre 100 i 175 mm/m², però la CHE ja ha dit que tots els fangs acumulats als dos principals pantans -s'hi podria afegir el de Flix- no es podrien mobilitzar ni de bon tros. A més a més, com reconeix Arasa en el seu llibre *Origen del riu Ebre: de l'actualitat a l'actualisme*, "tots els recursos sedimentaris de Mequinensa i Riba-roja no són suficients per a pal·liar significativament la subsidència, la regressió litoral i l'augment del nivell del mar", estes dos últimes a través dels sediments transportats pel riu fins al mar. **"Seria necessari gestionar tots els sediments retinguts pel conjunt d'embassaments a la conca i generar un efecte dòmino"**, diu